

Stop er maar mee in het Catshuis

Door Frans W. Weisglas, Oud-Voorzitter Tweede Kamer/ lid VVD

Trouw, 24 maart 2012

Sinds het aantreden van het kabinet Rutte-Verhagen-Wilders hebben VVD en CDA voortdurend de PVV naar de mond gepraat, uit angst de gedoogsteun van die partij en daarmee de meerderheid voor het kabinet te verliezen. Dat ging vaak heel ver. Discriminatie en stigmatisering van hele groepen mensen- Moslims, Grieken, Oost-Europeanen – door de PVV bleef door de coalitiepartners onweersproken. Infame woorden als kopvoddentaks en haatpaleizen (voor moskeen)werden in de Tweede Kamer zwijgend aangehoord.

Dat de goede naam en positie van Nederland in het buitenland is aangetast door het optreden van de PVV werd door het kabinet steeds ontkend. Men zou daar echt wel begrijpen dat de PVV niet in het kabinet zit en dat de opvattingen van Wilders niet die van Rutte, Verhagen en Rosenthal zijn. Wie zijn oor te luisteren legt in het buitenland en wie buitenlandse kranten leest ziet dat dat begrip nauwelijks bestaat.

Meest recente voorbeeld is het verwerpelijke PVV- meldpunt voor wangedrag door Polen en andere Oost-Europeanen. Premier Rutte heeft daar nog steeds geen kritiek op gegeven. Zelfs de vernederende veroordeling van Nederland door het Europees parlement- met liberalen en christendemocraten bij de voorstemmers- bracht daar geen verandering in.

Dit alles uit angst om de meerderheid voor het kabinet te verliezen. Maar sinds deze week blijkt al deze kruiperij voor de PVV zinloos te zijn geweest. Hero Brinkman heeft de PVV verlaten en daarmee is de meerderheid voor het kabinet in de Tweede Kamer verdwenen. Wilders is een vleugellamme gedoogpartner geworden die niet meer kan leveren waarvoor hij politiek is ingehuurd.

Daarmee zijn de huidige onderhandelingen in het Catshuis over een ingrijpend pakket maatregelen zinloos geworden. Overeenstemming over dat pakket van VVD, CDA en PVV levert immers geen meerderheid in de Tweede Kamer meer op. Na afloop van het Catshuisberaad zal die meerderheid in de Tweede Kamer alsnog gezocht moeten worden. Dat is op zich zoals het hoort. Maar waarom dan eerst overeenstemming proberen te bereiken met drie partijen die slechts de helft van de Kamerzetels hebben? Om het wispelturige enige lid van de groep Brinkman binnenboord te houden? Of om de SGP te paaien ? Ik vrees dat hiertoe nog meer concessies aan de liberale beginselen zullen worden gedaan.

De hele opzet van de Catshuisonderhandelingen is trouwens uit democratisch oogpunt zeer bedenkelijk. Drie partijen maken daar afspraken over buitengewoon ingrijpende maatregelen waar de rest van de Tweede Kamer niets meer over te zeggen heeft. De premier en de vice-premier doen dat met drie fractievoorzitters en een Kamerlid. Van dualisme tussen Kamer en kabinet blijft niets meer over. Ook de overige ministers hebben niets te zeggen over ingrijpende veranderingen in hun begroting en hun beleid. Mevrouw Agema bepaalt hoeveel Minister Rosenthal op ontwikkelingssamenwerking moet bezuinigen! Vanuit democratisch oogpunt is het dan ook een zegen dat Hero Brinkman deze opzet in duigen heeft laten vallen.

Het minderheidskabinet van VVD en CDA moet nu dan ook zelf het heft in handen nemen. Voorbereid door een kerngroep van ministers moet de ministerraad zelf beslissen over de aan

de gehele Tweede Kamer voor te leggen maatregelen om het begrotingstekort op het gewenste niveau te brengen. Natuurlijk moet de minister van Financiën een belangrijke rol in die kerngroep spelen. Het is toch onvoorstelbaar dat zelfs minister de Jager nu buiten spel staat.

Dat pakket maatregelen moet zo in elkaar zitten dat het minderheidskabinet zich niet afhankelijk blijft maken van de steun van alleen PVV, Brinkman en de SGP. Het moet zo evenwichtig zijn dat aan verschillende onderdelen verschillende oppositiepartijen hun steun kunnen geven. Zoals dat in de afgelopen periode bij Kunduz en bij het Europabeleid het geval was. Het is hoopgevend dat premier Rutte gisteren te kennen heeft gegeven voor een dergelijke benadering open te staan.

Een dergelijke aanpak maakt het mogelijk een politiek en maatschappelijk breed gedragen structureel bezuiniging- en hervormingsbeleid tot stand te brengen. Geen korte termijn bezuinigingen en lastenverhogingen die de economie nog verder in een neerwaartse spiraal zullen brengen. Wel lange termijn hervormingen, zoals geleidelijke afschaffing van de hypotheekrenteaftrek, flexibilisering van de arbeidsmarkt, hervorming van het ontslagrecht en een snellere verhoging van de pensioenleeftijd. Geen verlaging van de ontwikkelingssamenwerking, die op de langere termijn van groot belang is voor de groei van onze open economie.

Deze aanpak vraagt ook een verantwoordelijke opstelling van de oppositiepartijen. Deze moeten bereid zijn om het kabinet in staat te stellen om de noodzakelijke maatregelen te nemen. Het is dan ook te hopen dat de in zijn eerste optredens erg polariserende nieuwe PvdA leider Diederik Samsom zich als een in het algemeen belang handelend politicus zal gaan opstellen.

